

Arbetsmarknadsdepartementet
a.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande över Ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända SOU 2025:35

Er beteckning: A2025/00455

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Hallands län tillstyrker utredningens förslag i enlighet med de analyser som slutbetänkandet presenterar. Yttrandet omfattar synpunkter som har bäring på förslag som rör fördelning av nyanlända som får omfattas av anvisningar till kommuner, anvisningsförfarande, etableringsboende och utredningens förslag om stöd, information och uppföljning. Länsstyrelsens övriga synpunkter har bäring på konsekvenser av utredningens förslag för länsstyrelsen.

Fördelning av de nyanlända som får omfattas av anvisning till kommuner

Länsstyrelsen ser positivt på stärkt samverkan med Boverket i fördelningsmodellen och del i beräkningen av mottagandebehov. Boverkets kunskap kring förutsättningar att hitta bostad på ordinarie bostadsmarknad och förekomst av områden med problem kopplat till utanförskap bedöms kunna bidra till kunskapsöverföring och synergier mellan områdena integration, bostadsförsörjning och utanförskap som kan nyttjas på fler sätt än i arbetet med fördelningsmodellen. Statistiskt underlag kring bostadsbrist bedöms av betydelse i syfte att följa utveckling av integrationspolitiska mål om social integration.

Enligt §9 i förslaget om etableringsboendeförordning ska Migrationsverket informera länsstyrelserna och kommunerna om det preliminära utfallet från fördelningsmodellen. I syfte att skapa förutsättningar för en sammanhållen process och dialog bör Migrationsverkets uppdrag kompletteras med ett uppdrag till

länsstyrelserna att om att informera kommunerna om fördelningsförfarandet och möjligheten att ange hur många nyanlända de önskar ta emot innan anvisningstalen blivit fastställda.

Anvisningsförfarandet

Länsstyrelsen ser positivt på utredningens förslag att länsstyrelsen ska föra dialog med kommuner inom länet i syfte att främja kommunernas planering för att ta emot och ordna bostad för nyanlända som får omfattas av anvisning. Länsstyrelsen bedömer det samtidigt vara av vikt att förslaget omfattar helheten i kommunernas mottagande samt insatser till hela gruppen nyanlända.

Etableringsboende

Länsstyrelsen ser positivt på utredningens förslag om rättighet till etableringsboende. Länsstyrelsen bedömer samtidigt att regelverket för bosättning av nyanlända och skyddsbehövande bör utgå från regeringsformens målsättningar om att det allmänna ska trygga rätten till bostad och bostadsförsörjningslagens inriktning om att kommuner ska skapa förutsättningar och identifiera åtgärder för att alla i kommunen ska kunna leva i goda bostäder. Att med detta tydliggöra att inriktning för det organiserade mottagandet och bosättningen av nyanlända flyktingar och skyddsbehövande bör vara långsiktigt och skapa förutsättningar för målgrupperna att kunna bo kvar i sin anvisningskommun, även om rätten till etableringsboende endast är tre år.

Vidare bedömer länsstyrelsen att rättigheten till etableringsboende bör kompletteras med en inriktning där det framgår att kommuner kan erbjuda längre tidsbegränsade- eller tillsvidarekontrakt på boende. Detta bedöms vara av särskild vikt vid mottagande av nyanlända barnfamiljer och kvotflyktingar. Att inriktningen vid bosättning bör vara att, i möjligaste mån, undvika trångboddhet, flyttar och bosättning i utanförskapsområden. Detta är några av riskfaktorer med en negativ påverkan på barns uppväxtvillkor.

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning om att föreslagna villkor för etableringsboende kommer att ha en begränsad effekt. Detta då en större andel av berörda målgrupper redan idag deltar i arbetsmarknadspolitiska program och att det redan finns ekonomiska konsekvenser av att inte delta i etableringsprogram. Därtill bedöms det i sammanhanget vara av vikt att tillvarata

kunskap och erfarenheter från den nationella strategin om att motverka hemlöshet, vräkningsförebyggande arbete och den nationella satsningen Bostad först.

Förslag om stöd, information och uppföljning

Länsstyrelsen ser positivt på att kommuner och Migrationsverket får i uppdrag att informera om rättigheten till etableringsboende samt att kommunerna ska verka för att nyanlända ordnar ett långsiktigt boende efter det tidsbegränsade etableringsboendet. Länsstyrelsen bedömer samtidigt att det bör tydliggöras att kommunens stöd i att söka bostad är kopplat till bostadsförsörjningsansvar och arbetet som syftar till att motverka hemlöshet samt att stödet som erbjuds inte riskerar att bidra till det som benämns som "aktiv medverkan till bosättning i annan kommun".

Konsekvenser av utredningens förslag för Länsstyrelsen

Enligt utredningens förslag minskar länsstyrelsens ansvar i och med att länsstyrelserna inte längre ska fatta beslut om kommunal. Länsstyrelsen bedömer att uppdraget om att övergripande verka för samverkan inom området och föra dialog med kommunerna är den huvudsakliga arbetsbelastningen och ett uppdrag som kvarstår även genom det nya förslaget. Länsstyrelsens uppdrag om att verka för beredskap och kapacitet är kvarstående och integrationsuppdraget förändras med nya och mer komplicerade uppdrag. En minskning av anslag till länsstyrelserna bedöms därför kunna skapa påverkan på arbetet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Anders Thornberg med integrationshandläggare Mustafa Adanalic som föredragande. I den slutliga handläggningen har också t.f länsråd Lovisa Ljungberg och integrationssamordnare Oudai Alsalim medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post halland@lansstyrelsen.se, postadress
Länsstyrelsen Hallands län, 301 86 Halmstad, eller ring vår växel
010-224 30 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/halland.

Du kan läsa om hur Länsstyrelsen behandlar personuppgifter på
Länsstyrelsens webbplats:
www.lansstyrelsen.se/halland/personuppgifter